

jeg forstaaer det altsaa saaledes, at der er kommet Hindringer i Vejen for en Ordning i Aar, og at det er saa langt fra, at man har tabt Sagen af Syne, at det tværtimod kan anses for givet, at man vil ved en særlig Lov til næste Aar indhente det forsømte.

Men den Sag, som kalder mig frem, er den samme, som det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) talte om, Aarhus Bibliotek. De Nedsættelser, her foreslaas i det oprindelige Lovforslags Satser, er lidet betydende i finansiel Henseende, men jeg er bange for, at de vil kunne blive meget betydende og ikke i heldig Retning for Bibliotekets hele Stilling og Fremtid. Medens det kun er et ubetydeligt Beløb, Statskassen sparer ved disse Ændringer, tror jeg, at det for Biblioteket, som jeg nærmere skal komme ind paa, vil blive ret skæbnesvangert. Ministeren betonedede ved sin Fremsættelse af Lovforslaget, at der med Hensyn til Fordannelse, energisk Arbejde og vaagent Initiativ maa stilles lige saa store Krav ved Aarhus Bibliotek som ved de to andre store Biblioteker, og ud fra denne Betragtning begrundede Ministeren sit Forslag om at ligestille Bibliotekernes Personale. Jeg kan fuldt ud slutte mig til den Betragtning, og jeg vil fremhæve, at Aarhus Bibliotek har en særlig og betydningsfuld Opgave, som det allerede delvis har løst paa tilfredsstillende Maade, og som jeg haaber, det ogsaa fremtidig vil komme til at løse i stedse stigende Grad, og det er at være det Bibliotek, som i særlig Grad støtter det frie Studium omkring i Landet, støtter, hvad jeg vil kalde Lægfolks Trang til Kundskaberhvervelse paa forskellige Omraader og støtter Folkebibliotekssagen, hvad ogsaa det ærede Medlem fra Hornslet berørte, ved at blive en Art Central for Folkebibliotekerne. Det er en meget betydningsfuld Opgave, som i alt Fald i mine Tanker fuldt ud kan maale sig med det Arbejde, som udføres af dem, der vaager over og katalogiserer de mange Sjældenheder, som de københavnske Biblioteker rummer, de gamle orientalske Haandskrifter, de gamle værdifulde Manuskripter, de sjældne Tryk fra Bogtrykkerkunstens første Tid. Det er uhyre værdifuldt alt sammen, og der skal kyndige og gode Mænd til at vogte det og sørge for det, men levende Mennesker er nu en Gang, hvad de er, og jeg sætter den Virksomhed, Aarhus Bibliotek øver, i første Række, de øvrige Biblioteker ufortalt. Jeg ved meget vel, at ogsaa det kongelige Bibliotek og

Universitetsbiblioteket sender Bøger omkring og har stor Betydning for den almindelige Kundskaberhvervelse, men der er ingen, der for den jævner Befolkning har det i den Grad som Aarhus Bibliotek, det er dets særlige Opgave.

Det er ogsaa betegnende nok — jeg tror, at ogsaa det ærede Medlem fra Hornslet omtalte det —, at medens Udlaanet fra det kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket kun er godt 25,000 Bind for hvert om Aaret, er det for Aarhus Bibliotek omtrent 40,000, og vel at mærke, de 70 pCt. deraf er udenbys Udlaan. Og hvad betyder nu de udenbys Udlaan? De betyder en overordentlig stor og omfattende Korrespondance, ikke alene med Folk rundt omkring i Jylland, men ogsaa udenfor Jyllands Grænser. Det ligger nemlig i Sagens Natur, at de Folk, som er Aarhus Biblioteks Kunder, ikke er uddannede Videnskabsmænd, nogle af dem er det, men de fleste er det ikke. Det er mest yngre Folk, som ved deres Højskole- eller Landbrugsskoleuddannelse eller paa anden Maade har faaet Øje for et eller andet Omraade indenfor Aandslivet, som de ønsker at sætte sig nærmere ind i. Men disse Folk har ikke megen Bogkundskab og er kun i ringe Grad kendte med, hvor de skal hente deres Oplysninger. Saa finder der en Korrespondance Sted mellem vedkommende og Bibliotekets Embedsmænd, og disse maa optræde som vejledende med Hensyn til disse begyndende studerende og sige dem, at den og den Bog er det bedst at begynde med, og at naar de har læst den, kommer den der o. s. v. Det er noget af en pædagogisk Virksomhed, som udføres, og jeg tillader mig at tro, at denne kræver fuldt saa megen baade litterær Indsigt og Menneskekundskab som Arbejdet i andre Biblioteker, hvor udmærket dette end kan være.

Jeg kan nu heller ikke paa nogen Maade erkende, at man af den Omstændighed, at Bibliotekets Omfang er mindre — jeg antager, at det nærmest er dermed, man begrunder Aarhus Biblioteks Særstilling, det er kun halvt saa stort, rent skønmæssigt taget, som Universitetsbiblioteket og mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ saa stort som det kongelige Bibliotek, og selvfølgelig har det derfor betydeligt færre Funktionærer, og det ligger ikke inde med alle de videnskabelige Skrifter, som de gamle Biblioteker har —, maa slutte, at Arbejdet ved Aarhus-Biblioteket er mindre vigtigt eller betydningsfuldt end ved de andre Biblio-